

Uppföljning av biblioteksplan 2025

Kultur- och utbildningsnämnden

Typ av styrdokument: Uppföljning

Beslutande instans: Kultur- och utbildningsnämnden

Datum för beslut: 2025-05-14 §48

Diarienummer: 2025.121 KUN

Gäller för: Folkbiblioteken

Dokumentansvarig: Enhetschef Kultur

Innehåll

Inledning	3
Organisation bibliotek	4
Statsbidrag och särskilda satsningar	4
Uppföljning av biblioteksplanens strategiska inriktningar	5
Det öppna biblioteket	6
Det läs- och skrivfrämjande biblioteket	6
Det digitala biblioteket	8
Det lärande biblioteket	8
Uppföljning av 2025 års utvecklingsområden	9
Nyckeltal kopplade till bibliotekslagen och biblioteksplanen	13
Kommentar till utfall av nyckeltal	16

Inledning

Folkbibliotekens verksamhet styrs av bibliotekslagen (SFS 2013:801). Enligt lagen (§2) ska:

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Därutöver har biblioteket följande uppdrag enligt bibliotekslagen:

- vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov.
- utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.
- särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.
- öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning,
- lärande och delaktighet i kulturlivet.

Bibliotekslagen fastställer även att folkbiblioteken är till för alla. Men särskild uppmärksamhet ska ägnas åt fyra prioriterade målgrupper:

- Personer med funktionsnedsättning
- Nationella minoriteter
- Personer med annat modersmål än svenska
- Barn och ungdomar

Enligt bibliotekslagen ska varje kommun anta en biblioteksplan för den verksamhet som bedrivs inom biblioteksområdet. Alingsås kommuns biblioteksplan är fastställd av kommunfullmäktige och gäller under perioden 2023–2026 (KF 2022-10-260 § 211) och syftar till att lyfta fram inriktningen för de kommunala biblioteksverksamheten. I planen lyfts de strategiska inriktningarna fram för såväl folkbiblioteket som kommunens skolbibliotek.

Folkbibliotekets verksamhet ska enligt biblioteksplanen följas upp varje år i syfte förmedla vad som har genomförts under året och vilka kvalitetsförbättringar som har uppnåtts samt vilka områden som fortsatt behöver vidareutvecklas i syfte att öka kvaliteten.

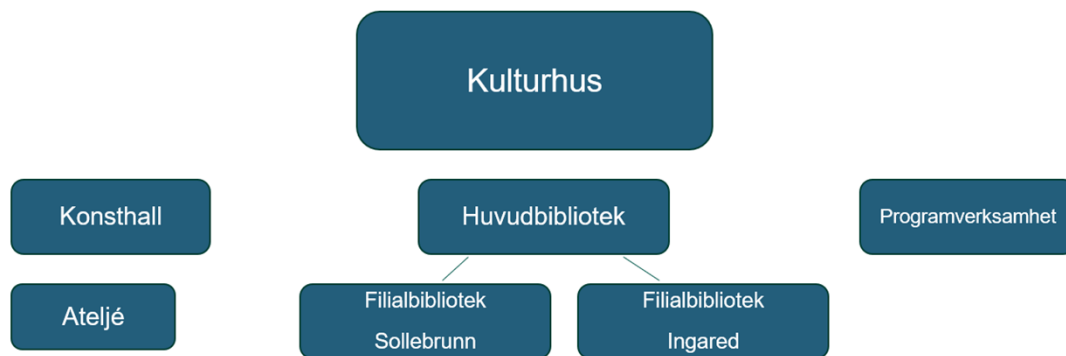
I denna uppföljning beskrivs folkbibliotekets verksamhet och insatser under 2025.

Organisation bibliotek

Alingsås folkbibliotek består av ett huvudbibliotek som återfinns i Kulturhuset, samt två filialbibliotek i Sollebrunn och Ingared. Folkbiblioteket fungerar som en central kulturell mötesplats i lokalsamhället. I Alingsås är folkbiblioteken meröppna, vilket innebär att de är tillgängliga för besökare under vissa tider även när personal inte är på plats.

Biblioteket är en del av Kulturhuset, och medarbetare från andra verksamheter inom Kulturhuset bidrar till helheten i biblioteksverksamheten. Inom kulturenheten arbetar sammantaget 20 medarbetare.

Kulturhuset är organiserat enligt följande:



Statsbidrag och särskilda satsningar

Biblioteksverksamheten har under året mottagit bidrag från Kulturrådet och Västra Götalandsregionen för att utföra särskilda satsningar.

- **Inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek 24/25 (delas 50/50 mellan kultur- och utbildningsförvaltningen och barn- och ungdomsförvaltningen) - beviljat bidrag om 134 200 kr.**

Inköpsstödet har använts av folkbiblioteket för olika läsfrämjande insatser riktade till barn och unga. Bland annat erbjuds alla fyraåringar en gåvobok. Via BVC får de ett

presentkort som bjuder in dem till biblioteket, där de själva får välja en bok ur en skattkista.

Föräldrarna får samtidigt information om bibliotekets verksamhet. Samtliga förskoleklasser bjuds in till biblioteksintroduktion där alla 6-åringar i kommunen får ett eget lånekort och en gåvobok. På biblioteket finns bokklubbar för barn i åldrarna 10–19 år till vilka böcker köps in. På sommaren har folkbiblioteket den så kallade *Sommarboken* där böcker till barn i åldrarna 6–19 år delas ut med syfte att uppmuntra till läsning under sommarlovet. Samtidigt bjuder biblioteket in till olika aktiviteter under sommaren. Under övriga lov arrangeras tävlingar med litterär anknytning där vinsten är en bok eller ett bokpaket. I början av sommaren anordnades även bokkollo dit en författare bjöds in och deltagarna fick en bok av den författaren.

- **AIR Litteratur Västra Götalandsregionen – beviljat bidrag 40 000 kr**

AIR Litteratur Västra Götaland ger författare och översättare från hela världen möjlighet till konstnärlig utveckling genom residensvistelser på flera platser i regionen. Vistelserna präglas av undersökande arbete och skapar utrymme för både inspiration och fördjupning. För andra året i rad har Alingsås valts ut som värdkommun för programmet.

Uppföljning av biblioteksplanens strategiska inriktningar

I biblioteksplanen anges fyra strategiska inriktningar för biblioteken i Alingsås vilka tar sin utgångspunkt i uppdraget enligt lagstiftningen men även i den allmänna samhällsutvecklingen och bibliotekens utvecklingsbehov. De fyra strategiska inriktningarna utgörs av nedanstående punkter:

- Det öppna biblioteket
- Det läs- och skrivfrämjande biblioteket
- Det digitala biblioteket
- Det lärande biblioteket

Nedan beskrivs vilka insatser som genomförts inom respektive strategiska inriktning under 2025.

Det öppna biblioteket

Denna inriktning syftar till att säkerställa att alla, oavsett förutsättningar, ges likvärdig tillgång till information, kultur och kunskap. För folkbiblioteket innebär detta att följande områden ska prioriteras.

- Utveckla utbud och aktiviteter för att vara relevant oavsett besökarens bakgrund.
- Marknadsföra bibliotekens verksamhet och nå ut till ickeanvändare.
- Öka samverkan med andra aktörer.
- Särskild uppmärksamma prioriterade grupper enligt bibliotekslagen.
- Stärka arbetet utifrån perspektiven tillgänglighet, inkludering och delaktighet.
- Kompetensutveckling för bibliotekarier.

I syfte att främja arbetet med den strategiska inriktningen har ett antal aktiviteter genomförts:

- Programverksamheten har haft ett tydligt fokus på lärande, samtal och utveckling, vilket har skapat mötesplatser för olika perspektiv och erfarenheter.
- Arbetet med att uppmärksamma de nationella minoriteterna har synliggjort både deras kultur och den litteratur som finns i bibliotekets bestånd, vilket bidrar till ökad kunskap och representation.
- För att nå nya målgrupper och stärka språkutveckling har aktiviteter som språkkaféer och biblioteksintroduktioner för SFI-grupper erbjudits, vilket också underlättar vägen in i bibliotekets verksamhet.
- Tillgängligheten har även förbättrats genom utvecklingen av kulturhusets grafiska profil och en mer användarvänlig webbplats. Samtidigt har marknadsföringen stärkts genom att information sprids via fler kanaler, såsom sociala medier och kommunens intranät, vilket ökar möjligheten att nå både befintliga och nya besökare.
- Samverkan har varit en central del i arbetet. Genom samarbeten med såväl kommunala verksamheter som ungdomsverksamheten Vingen, Alströmergymnasiet och Kulturskolan, som ideella aktörer såsom Senioruniversitetet i Alingsås och Bibliotekets Vänner, har biblioteket kunnat bredda sitt utbud och nå fler grupper i samhället. Även samarbeten med andra föreningar och studieförbund har bidragit till att stärka bibliotekets roll som en öppen och inkluderande mötesplats.

Det läs- och skrivfrämjande biblioteket

Denna inriktning syftar till att främja läsupplevelser, stärka litteraturens betydelse och förbättra läs- och språkförståelsen. För folkbiblioteket innebär detta att följande områden ska prioriteras:

- Utveckla metoder att främja läsning och tillgång till litteratur, bland annat via digitala verktyg.
- Erbjud läsinspirerande insatser.
- Erbjud ett brett utbud av litteratur.
- Biblioteket, förskolan och skolan ska utveckla läsfrämjande insatser i samverkan.

I syfte att främja arbete med den strategiska inriktningen har ett antal aktiviteter genomförts.

- Bokklubbar, bokhyllhäng och bokcirklar för olika åldrar.
- Författarbesök
- Utdelning av boken *Tordyveln flyger i skymningen* av Maria Gripe som kombinerades med en öppen bokcirkel för alla åldrar. Satsningen möjliggjordes med stöd från Sparbanken Alingsås.
- För de yngre barnen har kontinuerliga sagostunder och babyrytmik erbjudits
- Erbjudit digitala boktips för barn till allmänhet och skolpedagoger. Barnbibliotekarier har även deltagit på föräldramöte i förskolan.
- Alla förskoleklasser i kommunen har bjudits in till biblioteksintroduktioner där eleverna fått egna lånekort och en gåvobok, vilket ger en tidig ingång till biblioteket.
- Under loven har ett brett och varierat program erbjudits, där bland annat 200 sommarlovsböcker delats ut för att uppmuntra till läsning även utanför skoltid.
- I samverkan med BVC har vårdnadshavare erbjudits biblioteksbesök inom ramen för föräldrautbildning, med fokus på att inspirera till högläsning.
- Utdelning av gåvoböcker till både nyfödda och fyraåringar, samt program som "Böcker till kaffet", där litteraturtips kombineras med social samvaro. Evenemang som Litteratursalong 2025 har skapat ytterligare utrymme för fördjupning och samtal kring litteratur.
- Tillgängligheten till litteratur har stärks genom uppsökande tjänster som Boken kommer/Talboken kommer som möjliggjort hemleverans för den som inte kan ta sig till biblioteket.
- Samverkan har fördjupats med skolformen svenska för invandrare (SFI), kulturskola, Alströmergymnasiet, studieförbund och föreningslivet. Bland annat har studieförbund och biblioteksverksamheten arbetat uppsökande mot personer med funktionsnedsättning med målet att läsa och planera eventuella bokcirklar samt delat ut böcker och exempel på lättlästa texter.
- Parallellt har biblioteket arbetat med att säkerställa ett brett och varierat litteraturutbud genom kontinuerliga inköp, där låntagare också haft möjlighet att påverka beståndet genom att lämna inköpsförslag. Detta bidrar till att göra bibliotekets utbud relevant och tillgängligt för fler.

Det digitala biblioteket

Digital kompetens samt medie- och informationskunnighet (MIK) är centrala färdigheter i dagens samhälle. En förståelse för mediernas roll och funktion kräver förmågan att kritiskt granska och värdera information. För folkbiblioteket innebär detta att följande områden ska prioriteras:

- Främja digital kompetens och medie- och informationskunnighet hos allmänheten genom att tillhandahålla digitala verktyg och informera om hur dessa används.
- Samtidigt ska den källkritiska förmågan hos invånarna stärkas.
- Kompetensutveckling för bibliotekarier.

I syfte att främja arbete med den strategiska inriktningen har ett antal aktiviteter genomförts:

- En ny webbplats för biblioteket med fokus på tillgänglighet har upprättats.
- Biblioteket erbjuder ett löpande IT-stöd för att hjälpa besökare att använda digitala tjänster och enheter. Främst riktar sig stödet till personer som har svårt att använda bibliotekets digitala tjänster. Både bibliotekarier och IT-pedagoger finns tillgängliga för att hjälpa till med sådant som att använda skrivare, lånedatorer och andra självservice-tjänster på biblioteket.
- Information om användning av bibliotekets digitala tjänster som till exempel digitala tidningar, e-böcker, Legimus och databaser.
- Bibliotekarier med särskilt ansvar för bibliotekssystemet Koha har genom samarbeten med andra bibliotek arbetat för att utveckla systemet ytterligare.

Det lärande biblioteket

Denna inriktning syftar till att främja människors möjlighet till livslångt lärande och kontinuerligt utveckla verksamheten för att möta samhällets föränderliga behov. För folkbiblioteket innebär detta att följande områden ska prioriteras:

- Biblioteket ska vara en plats för att nå personlig utveckling genom bildning och ett livslångt lärande.
- Fortsätta erbjuda studieplatser och datorer för studier.
- Fortsätta samverka med kommunens olika utbildningar, bland annat förskola och kommunal vuxenutbildning.
- Biblioteket, förskolan och skolan ska i samverka utveckla insatser för att främja ett livslångt lärande.

I syfte att främja arbete med den strategiska inriktningen har ett antal aktiviteter genomförts:

- Samverkan med föreningarna Senioruniversitetet och Bibliotekets vänner som arrangerar föreläsningar inom forskning och bildning.
- Författarbesök, ibland tillsammans med tillhörande workshop.
- Genom samverkan med skolor har skolvisningar av bibliotek, konsthall och ateljé genomförts.
- Tillhandahållit av studieplatser, grupprum och datorplatser.
- Tillhandahållit av vissa läromedel för studier och inköp av ny kurslitteratur samt erbjudit service för fjärrlån.

Uppföljning av 2025 års utvecklingsområden

Under 2025 hade folkbiblioteket identifierat åtta utvecklingsområden att arbete särskilt med.

Utvecklingsområde 1
Tidiga biblioteksintroduktioner och uppföljning av läsvanor
Beskrivning
<p>Under 2025 är målsättningen att undersöka effekten av biblioteksintroduktionerna i samband med 6-årsbesöken. Syftet är att få en fördjupad förståelse för hur introduktionen påverkar barnens fortsatta biblioteksanvändning. Frågeställningar som kommer att undersökas inkluderar: Hur ser användningen ut efter att barnen har fått sitt första lånekort?</p> <p>Resultatet ska ligga till grund för planering och vidareutveckling av verksamheten och riktade läsfrämjande aktiviteter.</p> <p>Biblioteket fortsätter även under året att bjuda in samtliga förskoleklasser i Alingsås kommun till biblioteksintroduktion. Vid dessa tillfällen får barnen ett eget lånekort samt</p>

möjlighet att låna sin första bok. Barnbibliotekarierna ansvarar för att ta emot grupperna, introducera biblioteksrummet och stimulera nyfikenhet kring litteratur. Genom detta arbete eftersträvas en likvärdig tillgång till biblioteksservice och läsning för alla barn i kommunen, oavsett bakgrund.

Genomförande

Ett utvecklingsområde under hösten 2025 har varit att analysera användningen av biblioteket efter att barn har fått sitt första lånekort, med fokus på i vilken utsträckning de återvänder för att låna böcker. En genomgång av statistik över låneaktivitet för elever i årskurs 3 och 6 visar dock att det är svårt att dra tillförlitliga slutsatser om den individuella användningen kopplad till egna lånekort.

En bidragande orsak är att många barn och unga inte använder sina egna lånekort vid lån. I stället sker utlån ofta via vårdnadshavares lånekort, samtidigt som lärare i hög utsträckning lånar böcker till elever genom institutionslånekort. Vidare förekommer att elever, särskilt i Sollebrunn och Ingared, förvarar sina lånekort i skolan, vilket begränsar möjligheten att använda dem på fritiden.

Dessa faktorer påverkar statistiken och försvårar jämförelser över tid, vilket innebär att uppföljningen av användningen behöver tolkas med försiktighet.

Utvecklingsområde 2

Personer med annat modersmål

Beskrivning

Under året kommer samarbetet med Integrationsenheten att systematiseras för att ytterligare stärka bibliotekets stöd till personer med annat modersmål. Detta innefattar bland annat organiserade biblioteksvisningar för deltagare i SFI (svenska för invandrare).

Genomförande

Biblioteksvisningar har regelbundet genomförts för SFI-elever som deltar i introduktionskursen. Under året har dessa visningar vidareutvecklats genom en mer anpassad presentation, inklusive litteraturlistor och bildstöd. Grupperna har tagits emot i en lugn miljö i avskilda lokaler inför rundvandring i biblioteket. I likhet med tidigare har samtliga elever erbjudits möjlighet att skaffa bibliotekskort.

Som ett komplement till visningarna har ett nytt workshopbaserat koncept utvecklats, där bibliotekarier tillsammans med konstpedagog har mött SFI-grupper vid tre tillfällen.

Fokus har varit språkträning i kombination med skapande verksamhet i kulturhusets ateljé. Insatsen har utvärderats i samverkan med SFI-lärare och bedömts som framgångsrik.

Utöver visningar och workshops har språkcaféer erbjudits i samarbete med Röda Korset, i syfte att främja integration och språkutveckling.

Vidare har en ommöblering genomförts på bibliotekets vuxenavdelning för att öka personalens synlighet. Informationsdisken har placerats i nära anslutning till hyllor med lättläst litteratur och material för språkinläring i svenska, vilket bidrar till ökad tillgänglighet och bättre stöd för besökare.

Utvecklingsområde 3

Inkludering

Beskrivning

En ny insats införs under året i form av riktade workshops i skrivande, specifikt riktade till personer med funktionsvariationer. Syftet är att erbjuda en inkluderande plattform för kreativt skrivande och språkutveckling, samt att skapa förutsättningar för ökat deltagande i den kulturella och litterära verksamheten.

Genomförande

Under året har förvaltningen arbetat med inkludering och tillgänglighet genom en intern arbetsgrupp som ansvarar för att genomföra workshops för hela personalgruppen. Arbetsgruppen har deltagit i kompetensutvecklande utbildningar och skapat förutsättningar för ett mer systematiskt arbete med AKK, alternativ och kompletterande kommunikation. AKK omfattar olika sätt att stödja kommunikation för personer som har svårigheter med tal eller språk, exempelvis genom bildstöd, symboler eller tekniska hjälpmedel.

Som en del av detta arbete har bildstöd tagits fram och implementerats i verksamheten. Personal har även utbildats i TAKK, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation, vilket innebär att tecken från svenskt teckenspråk används som stöd i talad kommunikation. Så kallade knippor, det vill säga samlingar av vanliga tecken eller bildstöd, används i biblioteket och receptionen för att underlätta kommunikationen i mötet med besökare.

Parallellt har en struktur utvecklats för verksamhetens webbplats i syfte att ge personer med funktionsvariationer bättre förutsättningar att planera sina besök. Arbetet syftar till att tydliggöra information om tillgänglighet, lokaler och utbud. Samverkan med

Studieförbundet Vuxenskolan har fortsatt, och inom ramen för detta samarbete har en riktad aktivitet i form av en julträff arrangerats för målgruppen.

I det öppna biblioteksrummet har material och medier organiserats på ett mer överskådligt sätt för att underlätta för besökare att hitta efterfrågad litteratur. Samtidigt har information om bibliotekets anpassade tjänster tydliggjorts. Målet är att skapa en mer tillgänglig och tydlig miljö där personer i olika åldrar och med olika behov ges likvärdiga möjligheter att ta del av verksamheten och få stöd.

Utvecklingsområde 4

Minoriteter

Beskrivning

I november arrangeras en särskild Minoritetsvecka med fokus på litteratur och frågor som rör nationella minoriteter. Genom denna vecka avses att lyfta fram och främja litteratur som behandlar minoritetsfrågor.

Genomförande

Arbetet med att synliggöra Sveriges nationella minoriteter har stärkts genom införandet av en temavecka, med ambitionen att denna ska bli ett årligen återkommande inslag i verksamheten. Inom ramen för satsningen har intern fortbildning genomförts för att höja kunskapsnivån hos personalen, samtidigt som ett brett programutbud erbjudits. Detta har omfattat teaterföreställningar för skolungdomar, föreläsningar, författarbesök samt informationsinsatser om Sveriges fem nationella minoriteter.

Förintelsens minnesdag har uppmärksammats genom ett musikframträdande med Salmänder Duo samt genom exponering av relevant litteratur. Även de nationella minoriteternas högtidsdagar har synliggjorts via bibliotekets webbplats, vilket bidrar till ökad kunskap och medvetenhet hos allmänheten.

Under den nationella minoritetsveckan genomfördes ett varierat program med flera olika inslag. Bland annat erbjöds en lunchkonsert med Emma Klingenberg, en föreläsning om judiskt liv samt teaterföreställningen *Pappan, pogromen och parallellen* riktad till högstadie- och gymnasieelever. Vidare visades utställningen *Sammanflätade historier* samt en elevproducerad utställning skapad av barn med finska som modersmål.

I Sollebrunn genomfördes parallellt aktiviteter såsom utställning, boksnurra, Bläddra-inslag och skapande verksamhet.

Nyckeltal kopplade till bibliotekslagen och biblioteksplanen

Bibliotekslagen innehåller krav på att vissa grupper ska prioriteras i verksamheten. Dessa ska-krav utgörs av följande:

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet **ska** ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet **ska** ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på 1. de nationella minoritetsspråken, 2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och 3. lättläst svenska

8 § Folkbiblioteken **ska** ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

Varje år samlar Kungliga biblioteket in officiell biblioteksstatistik från olika huvudmän som ansvarar för biblioteksverksamhet. Syftet med denna insamling är att analysera bibliotekens verksamhet i Sverige. Biblioteksstatistiken omfattar en rad variabler som är avsedda att användas för uppföljning av de obligatoriska kraven i bibliotekslagen. Den syftar även till att beskriva biblioteksverksamheten för prioriterade grupper samt deras användning av bibliotekets tjänster.

Nedan presenteras några av de nyckeltal som verksamheten skickar in till Kungliga biblioteket varje år.

Område, Lagrum i bibliotekslagen	2024	2025	Utveckling 2024–2025
Personer med funktionsnedsättning			
4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.			
Totalt bestånd av medier för personer med läsnedsättning	5732	4916	-14%

Totalt antal fysiskt bestånd talböcker, DAISY	3316	2905	-12%
Antal läsplattor, e-boksläsare, Daisyspelare eller tablets till utlåning	5	5	0
Utlån av medier för personer med läsnedsättning	4832	5170	7%
Nationella minoriteter 5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på: 1. de nationella minoritetsspråken, 2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska och 3. lättläst svenska.			
Antal titlar fysiska medier på nationella minoritetsspråk	167	180	8%
Antal e-titlar på nationella minoritetsspråk	79	100	27%
Totalt antal titlar på nationella minoritetsspråk	246	280	14%
Personer som har ett annat modersmål än svenska 5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på: 1. de nationella minoritetsspråken, 2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska och 3. lättläst svenska.			
Antal titlar på fysiska medier utländska språk	6295	6408	2%
Antal e-titlar på utländska språk	906	1807	99%
Antal titlar på utländska språk alla medietyper	7201	8215	14%
Barn och unga 8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.			
Bestånd av tryckta böcker och seriella publikationer för barn och unga (0 upp till 18 år)	35 634	36 362	2%

Antal nyförvärv av tryckta böcker och seriella publikationer för barn och unga under kalenderåret	3989	3874	-3%
Utlån av tryckta böcker och seriella publikationer för barn och unga under kalenderåret	206 348	197 836	-4%
Antal barnutlån per barninvånare	22,1	21,5	-3%
Antal aktiva låntagare som är under 18 år*	2480	2320	-6%
Andel barn och unga som är aktiva låntagare*	26,6%	25,2%	-5%
Antalet aktivitetstillfällen för barn	249	286	15%
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	25,2	29,37	17%
Övriga nyckeltal:			
Aktiva användare/låntagare och besöksstatistik, utlån			
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, andel (%) av befolkningen*	22	25	14%
Antal aktiva låntagare* som är institutionslåntagare/har lärarkort, låntagare som saknar uppgift om personnummer eller låntagare som inte definierar sig som kvinna eller man	264	253	-4%
Antal fysiska besök samtliga biblioteket inkl filialer**	x	x	x
Antal fysiska besök huvudbibliotek**	230 000	185 900	-19%
Antal fysiska besök filial Sollebrunn**	11 876	x	x
Antal fysiska besök filial Ingared**	6 036	x	x
Antal utlån	338 215	330 936	-2%

* En aktiv låntagare är registrerad användare som lånat minst ett lån under kalenderåret med sitt lånekort.

** Räkneverken har tidvis inte fungerat på alla tre biblioteken under 2025. Ingareds bibliotek var stängt större delen av året.

Källa: Kungliga biblioteket samt förvaltningens egna uppgifter och Kolada

Kommentar till utfall av nyckeltal

Beståndet av medier anpassade för personer med läsnedsättning har minskat under året. Detta förklaras av en genomförd översyn av samlingarna i samband med övergången till klassifikationssystemet Dewey. Utöver det fysiska mediebeståndet har målgruppen tillgång till den nationella digitala tjänsten Legimus. Lån via denna tjänst redovisas dock på nationell nivå och ingår därför inte i den lokala statistiken för Alingsås bibliotek.

Antalet tillgängliga titlar på nationella minoritetsspråk har ökat något under perioden. Tillgången till e-böcker har samtidigt påverkats av rådande avtal mellan e-boksleverantörer och förlag, vilket har begränsat utbudet inom vissa språk. Detta innebär att biblioteket inte kan erbjuda e-böcker på samtliga nationella minoritetsspråk. Delvis kompenseras detta genom den nationella tjänsten Bläddra.

Beståndet av böcker på andra språk än svenska har ökat jämfört med föregående år. Den tydligaste ökningen avser e-böcker, vilket förklaras av att biblioteket har kunnat komplettera samlingen, framför allt med engelskspråkig litteratur, i takt med förändringar i leverantörernas utbud.

Flera nyckeltal som rör barn och unga visar en minskning, däribland utlån av tryckta böcker, antal barnutlån per barninvånare, antal aktiva låntagare under 18 år samt andel aktiva barn- och ungdomslåntagare. Denna utveckling kan i huvudsak kopplas till att Ingareds bibliotek har varit stängt under större delen av året.

Samtidigt har antalet aktivitetstillfällen för barn och unga ökat under 2025, vilket förklaras av ett aktivt utvecklingsarbete inom programverksamheten. Bland annat har nya bokklubbar startats, exempelvis EPA-bookclub, vilket har bidragit till ett mer varierat utbud av läsförmedlande aktiviteter.

Besöksstatistiken för huvudbiblioteket visar en minskning under året. En bidragande förklaring är att biblioteket under våren 2024 fungerade som lokal för förtidsröstning i samband med EU-valen, vilket medförde ett ovanligt högt besöksantal det året. Det ska även beaktas att besöksräknaren under perioder varit ur funktion, vilket påverkar statistikens tillförlitlighet.

För Ingareds bibliotek är både besöks- och utlåningssiffrorna betydligt lägre än tidigare år, vilket är en direkt följd av att biblioteket varit stängt april–december 2025 i samband med flytt till nya lokaler. I februari 2026 öppnade verksamheten åter i form av Ingareds Kulturhus.

Sedan hösten 2025 har Sollebrunns bibliotek även fungerat som skolbibliotek för Sollebrunns skola genom ett avtal mellan folkbiblioteket och skolan. Detta innebär utökad service till elever och lärare samt särskilda öppettider. På grund av tekniska problem med besöksräknare har effekterna av denna förändring inte kunnat mätas i statistiken.